

Üniversite: İstanbul Kültür Üniversitesi
Enstitü: Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Anabilim Dalı: İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı
Programı: İç Mimarlık
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Yasemin ERKAN YAZICI
Tez Türü ve Tarihi: Yüksek Lisans

ÖZET

Bu çalışma, *Rüzgâr Gibi Geçti* romanındaki mekân betimlemelerinin yapay zekâ destekli görsel üretim araçlarıyla yeniden yorumlanmasını amaçlamaktadır. Elde edilen dijital görsellerin romanın 1939 tarihli sinema uyarlamasındaki mekân temsilleriyle karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Araştırma şu temel soruya odaklanmaktadır: “Roman mekânları, yapay zekâ ile üretildiğinde hangi düzeyde yeniden kurulur ve bu dijital temsil, film uyarlamasındaki mekânlarla hangi anlam katmanlarında örtüşür ya da ayrışır?” Çalışma, roman–film–yapay zekâ üçgeninde mekânın dönüşümünü anlamak amacıyla Roland Barthes’ın düz anlam ve yan anlam ayırımına dayalı göstergebilimsel analiz yöntemini kullanmaktadır. Araştırmada, romanda yer alan seçili mekân betimlemeleri Midjourney platformuna metinsel komutlar olarak aktarılmış; üretilen dijital görseller film sahneleriyle karşılaştırılmıştır. Analiz sürecinde mimarlık literatüründeki mekân sınıflandırmalarından da yararlanılmıştır. Bu karşılaştırma, mekânın fiziksel ve kavramsal katmanlarını görünür kılmayı hedeflemiştir. Böylece yapay zekânın, edebî mekânları yeniden üretirken hangi görsel ve anlamsal dönüşümleri yarattığı ortaya konmuştur. Elde edilen veriler, edebî bir metnin mekânsal anlatisının dijital çağda yapay zekâ destekli üretim araçlarıyla yeniden kurgulanabileceğini ortaya koymakta; roman, film ve yapay zekâ temsilleri arasındaki biçimsel ve anlamsal ilişkileri göstergebilimsel bir yöntemle çözümlyerek, anlatsal mekânın dönüşümüne ilişkin özgün bir yaklaşım önermektedir. Bu çalışma, edebî metin, sinema uyarlaması ve yapay zekâ destekli görsel üretimleri aynı analitik düzlemde ele alarak, anlatsal mekânın dijital çağda geçirdiği dönüşüme ilişkin yöntemsel ve kavramsal bir katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göstergebilim, Mekân Temsili, Yapay Zekâ, Dijital Görselleştirme, Sinema, *Rüzgâr Gibi Geçti*.

University: Istanbul Kültür University
Institute: Institute of Graduate Studies
Department: Interior Architecture and Environmental Design
Programme: Interior Design
Supervisor: Prof. Dr. Yasemin ERKAN YAZICI
Degree Awarded and Date: Master's Degree

ABSTRACT

This study aims to reinterpret the spatial descriptions in the novel *Gone with the Wind* through artificial intelligence–assisted visual generation tools. The digitally generated images are examined comparatively with the spatial representations presented in the 1939 film adaptation of the novel. The research focuses on the following central question: To what extent are the spatial settings of the novel reconstructed when generated through artificial intelligence, and at which layers of meaning do these digital representations converge with or diverge from the spatial representations in the film adaptation? In order to examine the transformation of space within the novel–film–artificial intelligence framework, the study employs a semiotic analysis method based on Roland Barthes's distinction between denotative and connotative meanings. Within the scope of the research, selected spatial descriptions from the novel were transferred to the Midjourney platform as textual prompts, and the resulting digital images were compared with corresponding film scenes. In addition, spatial classifications derived from architectural literature were incorporated into the analytical process. This comparative approach aims to render the physical and conceptual layers of space visible. Accordingly, the study reveals the visual and semantic transformations generated by artificial intelligence in the process of reproducing literary spaces. The findings demonstrate that the spatial narrative of a literary text can be reconstructed in the digital age through artificial intelligence–assisted production tools; by semiotically analyzing the formal and semantic relationships among literary, cinematic, and AI-generated representations, the study proposes an original approach to understanding the transformation of narrative space. By addressing literary texts, film adaptations, and AI-generated visual productions within the same analytical framework, this study offers a methodological and conceptual contribution to the investigation of the transformation of narrative space in the digital age.

Keywords: Semiotics, Spatial Representation, Artificial Intelligence, Digital Visualization, Cinema, *Gone with the Wind*.